

KİTAP İNCELEMESİ

Doç. Dr. Ali Argun KARACABEY / Dr. Fazıl GÖKGÖZ (2005), **Emeklilik Fonlarının Portföy Analizi** (Ankara, Siyasal Kitabevi, 134 s.).

Bireysel emeklilik sistemi, mevcut kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak ve bireylerin gelir elde ettikleri dönemlerde düzenli tasarruflarda bulunmalarını sağlayarak, sahip olunan refah seviyesinin emeklilik döneminde de devamının sağlanması, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması temeli üzerine kurulmuş bir sistemdir.

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) aracılığıyla bireysel emeklilik şirketlerinde biriken fonlar uzun vadeli nitelikleri nedeniyle ekonomiye istikrar kazandırmakta, sermaye piyasalarında yatırım enstrümanları ve türevlerinin çeşitlenmesine yol açmakta, sürekli izlenebilen verimli yatırımlara yönelmek suretiyle ülke ekonomisinin gelişmesine de olanak sağlamaktadır.

Bu uzun vadeli kaynakların büyük bir kısmı genellikle emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilmekte, böylece hem kamu sektörüne hem de özel sektöre uygun imkanlarla uzun vadeli kredi olanağı yaratılmaktadır. Bu kredilerin doğru bir şekilde kullanılmasıyla artan yatırımlar, istihdamın ve üretimin artmasını sağlayıp hem ihracatın hem de yurtiçi tüketimin artmasına sebep olmaktadır.

Dolayısıyla finansal piyasalarda gün geçtikçe daha fazla önem kazanan BES’nde yer alan emeklilik portföylerinin performans analizleri de ilgi çekici alanlardan birisini oluşturmaktadır. Doç. Dr. Ali Argun Karacabey ve Dr. Fazıl Gökgez’ün hazırlamış olduğu “Emeklilik Fonlarının Portföy Analizi” adlı kitap ile bu alandaki büyük bir boşluk doldurulmuştur.

Sistemin başarısı sisteme olan güvene bağlı olduğundan, bu güveni tesis etmek için yatırımcıların bilgilendirilmesi gereksinimini giderme amacını da taşıyan bu çalışma ile ayrıca sistemde görev yapan ya da yapmak isteyenlerin mesleki yeterliliklerini sağlayabilmelerine yardımcı olmak ve portföy analizi konusunda çalışma yapanlara faydalı olabilecek; fon yönetimi alanında çalışan profesyonellere teori ve pratiği bir araya getirebilme konusunda yol gösterebilecek bir kaynak oluşturabilmek amacı güdülmektedir.

Bu amaç doğrultusunda kitabın ilk bölümünde BES ve BES’in finansal sistem içindeki yeri ayrıntılı bir biçimde incelenmektedir. Ayrıca bu bölümün sonunda Türkiye’deki emeklilik fonu uygulamasının başarılı olabilmesi için gerekli önkoşullar tartışılmaktadır.

İzleyen bölümde BES'e yönelik mevzuat bilgileri ile bu sistemin uygulanması hakkında (fon türleri, sistemin faydaları, BES fonu bilgileri, fon ve plan seçimi) temel bilgiler sunulmaktadır.

Üçüncü bölümde ise; fonların risk – getiri, yatırım stili ve fon performansı bağlamında incelenmesine yönelik bilgilere yer verilmektedir.

Kitabın dördüncü bölümü BES fonları üzerinde gerçekleştirilen kapsamlı portföy analizlerini (değişkenlerin tanımlanarak modellerin kurulması sonucunda yapılan yatırım stili analizleri, performans değerlendirme ve devamlılık analizleri) içermektedir.

Kitabın son bölümünde ise çalışma hakkında yapılan genel değerlendirmeler ile ulaşılan genel sonuçlar ve öngörüler yer almaktadır.

Ülkemizdeki sosyal güvenlik sistemindeki açıkları kapatarak sermaye piyasalarının gelişimine katkıda bulunması beklenen BES'in kazandığı önem bu alana olan ilgiyi artırmıştır. Doç. Dr. Ali Argun Karacabey ve Dr. Fazıl Gökgez'ün hazırlamış olduğu bu çalışma, BES'te yer alan yatırımcılara ve yer almayı düşünen potansiyel yatırımcılara emeklilik portföylerinin performanslarının hesaplanması ve portföylerin seçilmesi hakkında iyi bir yol gösterici kaynak niteliğindedir.

Ahmet Zafer Gülşen, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Bölümü Araştırma Görevlisi.